

Mišljenje Europskog odbora regija – Upravljanje energetskom unijom i čista energija

(2017/C 342/13)

Izvjestitelj:	Bruno Hranić (HR/EPP), načelnik Općine Vidovec
Referentni dokumenti:	Prijedlog uredbe o upravljanju energetskom unijom, COM(2016) 759 final Komunikacija o čistoj energiji za sve Europoljane COM(2016) 860 final Komunikacija o ubrzanju inovacija u području čiste energije, COM(2016) 763 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Prijedlog uredbe

Uvodna izjava (1)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	(1) Cilj je ove Uredbe uspostaviti potrebna partnerstva između Unije, pojedinačnih država članica, država članica okupljenih u makroregionalna partnerstva te podnacionalnih razina upravljanja kako bi se postigao zajednički napredak u energetskoj tranziciji. Te različite razine moraju suradivati u duhu solidarnosti i povjerenja radi ostvarivanja uzajamne koristi.

Obrazloženje

Već bi na samom početku Uredbe trebalo naglasiti potrebu za suradnjom svih razina upravljanja. Prijedlog se temelji na sličnoj zamisli predloženoj u nacrtu izvješća Europskog parlamenta PE 604.777 (amandman 2.).

Amandman 2.

Prijedlog uredbe

Članak 9. stavak 2.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
2. Komisija može državama članicama dati preporuke o nacrtima planova u skladu s člankom 28. U tim preporukama posebno je navedeno sljedeće: (a) razina ambicioznosti ciljeva i doprinosa u odnosu na zajedničko ostvarivanje ciljeva energetske unije i posebno ciljeva Unije za 2030. u pogledu obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti;	Nacrt integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova 2. Komisija će ocijeniti nacrte integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova i državama članicama dati preporuke po zemljama o nacrtima planova u skladu s člankom 28. kako bi: (a) doprinijela ostvarenju ciljeva i doprinosa energetske unije;

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
(b) politike i mјere povezane s <i>ciljevima</i> država članica i <i>Unije i ostalim politikama</i> i mjerama moguće prekogranične važnosti;	(b) <i>osigurala da</i> politike i mјere povezane s <i>akcijskim planovima</i> država članica i ostale politike i mјere <i>odgovaraju svrsi, posebice one mјere koje su od</i> moguće prekogranične važnosti;
(c) odnosi i dosljednost između postojećih (provedenih i donesenih) i planiranih politika i mјera uključenih u integrirani nacionalni energetski i klimatski plan u okviru jedne dimenzije i između različitih dimenzija energetske unije.	(c) <i>promicala</i> odnose i dosljednost između postojećih (provedenih i donesenih) i planiranih politika i mјera uključenih u integrirani nacionalni energetski i klimatski plan u okviru jedne dimenzije i između različitih dimenzija energetske unije. (d) <i>insistirala na tome da države članice izričito uzimaju u obzir obveze preuzete na lokalnoj i regionalnoj razini i postignuća inicijativa poput Sporazuma gradonačelnika te da razviju mehanizme za uvažavanje doprinosa svih relevantnih razina vlasti i uprave u vidu integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova;</i>

Obrazloženje

Izrazito je važno osigurati dosljednost i komplementarnost između akcijskih planova i politika raznih država članica na razini EU-a i promicati uključenost lokalnih i regionalnih vlasti i njihov doprinos. Prijedlog se temelji na sličnim prijedlozima iznesenima u nacrtu izvješća Europskog parlamenta PE 604.777 (amandmani 97. – 100.).

Amandman 3.

Prijedlog uredbe

Članak 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Ne dovodeći u pitanje druge zahtjeve iz zakonodavstva Unije, države članice osiguravaju da javnost pravodobno dobije priliku za učinkovito sudjelovanje u izradi nacrti planova iz članka 9. i sažetak stajališta javnosti prilaže svom nacrtu integriranog energetskog i klimatskog plana koji podnose Komisiji. U mjeri u kojoj se primjenjuju odredbe Direktive 2001/42/EZ, smatra se da se savjetovanjima poduzetima u skladu s tom Direktivom zadovoljavaju i obveze savjetovanja javnosti iz ove Uredbe.	Javno savjetovanje Ne dovodeći u pitanje druge zahtjeve iz zakonodavstva Unije, države članice osiguravaju da javnost pravodobno dobije priliku za učinkovito sudjelovanje izradi nacrti planova iz članka 9. i sažetak stajališta javnosti prilaže svom nacrtu integriranog energetskog i klimatskog plana koji podnose Komisiji. U mjeri u kojoj se primjenjuju odredbe Direktive 2001/42/EZ, smatra se da se savjetovanjima poduzetima u skladu s tom Direktivom zadovoljavaju i obveze savjetovanja javnosti iz ove Uredbe. <i>S obzirom na politički priznatu ulogu lokalnih i regionalnih vlasti u provedbi politika na području održive energije te uzimajući u obzir cilj Europske komisije da osigura bolje donošenje propisa, od nacionalnih se vlasti zahtijeva da u postupak planiranja i praćenja uključe lokalne i regionalne vlasti u skladu s ustavnim i političkim odredbama svake države članice.</i>

Obrazloženje

Stvarna koordinacija između nacionalne razine i lokalnih i regionalnih vlasti tijekom postupka planiranja, provedbe i procesa izvješćivanja na području klimatskih i energetskih politika može pomoći u izbjegavanju nepotrebnog administrativnog preopterećenja te odgovoriti zahtjevima za boljim donošenjem propisa.

Amandman 4.

Prijedlog uredbe

Novi članak nakon članka 10.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<p>Višerazinska platforma za dijalog o energiji</p> <p>1. <i>U duhu partnerstva države članice uspostavljaju trajni dijalog o energiji radi poticanja aktivnog uključivanja lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva, poslovne zajednice, ulagača, svih drugih relevantnih dionika i šire javnosti u upravljanje energetskom tranzicijom, uključujući i energetsko siromaštvo.</i></p> <p>2. <i>Države članice u sklopu tog dijaloga o energiji iznose različite opcije i scenarije osmišljene za njihove kratkoročne, srednjoročne i dugoročne klimatske i energetske politike, zajedno s analizom troškova i koristi za svaku opciju.</i></p> <p>3. <i>Države članice osiguravaju odgovarajuće ljudske i finansijske resurse za dijalog o energiji i zajedno s Europskom komisijom podržavaju razmjenu među različitim dijalozima o energiji.</i></p>

Obrazloženje

Za temu koja je od tolike važnosti kao energetska tranzicija treba uspostaviti strukture koje će osigurati trajni dijalog sa svim stranama zainteresiranim za istraživanje različitih opcija i scenarija i pripremu zajedničkih rješenja. Temelji se na sličnoj zamisli predloženoj u nacrtu izvješća Europskog parlamenta PE 604.777.

Amandman 5.

Prijedlog uredbe

Članak 18. točka (b)

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova informacije o sljedećem:</p> <p>(b) provedbe sljedećih politika i mjera:</p> <p>(1) provedenih, donesenih i planiranih politika i mjera za ostvarivanje nacionalnog doprinosa obvezujućem cilju na razini Unije za 2030. u pogledu obnovljive energije kako je navedeno u članku 4. stavku (a) točki 2. podtočki i., uključujući sektorske i tehnološki specifične mjere, s posebnim preispitivanjem provedbe mjera propisanih u člancima 23., 24. i 25. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];</p>	<p>Države članice uključuju u izvješća o napretku u provedbi integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova informacije o sljedećem:</p> <p>(b) provedbe sljedećih politika i mjera:</p> <p>(1) provedenih, donesenih i planiranih politika i mjera za ostvarivanje nacionalnog doprinosa obvezujućem cilju na razini Unije za 2030. u pogledu obnovljive energije kako je navedeno u članku 4. stavku (a) točki 2. podtočki i., uključujući sektorske i tehnološki specifične mjere, s posebnim preispitivanjem provedbe mjera propisanih u člancima 23., 24. i 25. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>(2) posebnih mjera regionalne suradnje;</p> <p>(3) ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, posebnih mjera za finansijsku potporu, uključujući potporu Unije i uporabu sredstava Unije, za promicanje proizvodnje i uporabe energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetici, grijanju, hlađenju i prometu;</p> <p>(4) posebnih mjera za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 15., 16., 17., 18., 21. i 22. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];</p> <p>(5) mjera za promicanje uporabe energije iz biomase, posebno za mobilizaciju nove biomase uzimajući u obzir dostupnost biomase (domaćeg potencijala i uvoza iz trećih zemalja) i ostalih uporaba biomase (poljoprivreda i sektori utemeljeni na šumarstvu) te mjera za održivost proizvedene i iskorištene biomase;</p> <p>(c) kako je utvrđeno u Prilogu VII. dijelu 1.</p>	<p>(2) posebnih mjera regionalne suradnje;</p> <p>(3) ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. UFEU-a, posebnih mjera za finansijsku potporu, uključujući potporu Unije i uporabu sredstava Unije, za promicanje proizvodnje i uporabe energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetici, grijanju, hlađenju i prometu;</p> <p>(4) posebnih mjera za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 15., 16., 17., 18., 21. i 22. [preinake Direktive 2009/28/EZ kako je predložena u COM(2016) 767];</p> <p>(5) mjera za promicanje uporabe energije iz biomase, posebno za mobilizaciju nove biomase uzimajući u obzir dostupnost biomase (domaćeg potencijala i uvoza iz trećih zemalja) i ostalih uporaba biomase (poljoprivreda i sektori utemeljeni na šumarstvu) te mjera za održivost proizvedene i iskorištene biomase;</p> <p>(6) napretka u povećanju razine energije iz obnovljivih izvora u isporuci usluga grijanja i hlađenja, a da pritom ne dođe do nepotrebнog administrativnog opterećenja za lokalne i regionalne vlasti ili krajnje korisnike;</p> <p>(c) kako je utvrđeno u Prilogu VII. dijelu 1.</p>

Obrazloženje

Sektor grijanja i hlađenja ima znatan neiskorišten potencijal za smanjenje emisije stakleničkih plinova i povećanje uporabe i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (vidi mišljenje Odbora regija „Strategija EU-a za grijanje i hlađenje“). U pogledu Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, u uskoj suradnji između nacionalne te lokalne i regionalne razine vlasti treba nastojati ostvariti obvezujući cilj povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja od 1 % godišnje kao konkretni i učinkovit doprinos ostvarivanju sveukupnog cilja EU-a na području energije iz obnovljivih izvora od 27 % do 2030. godine.

Amandman 6.

Prijedlog uredbe

Članak 37.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>1. Komisiji pomaže Odbor za energetsку uniju. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća i sastaje se u odgovarajućim sektorskim sastavima relevantnim za ovu Uredbu.</p>	<p>Odbor za energetsku uniju</p> <p>1. Komisiji pomaže Odbor za energetsku uniju. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća i sastaje se u odgovarajućim sektorskim sastavima relevantnim za ovu Uredbu.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>2. Ovim Odborom zamjenjuje se odbor osnovan člankom 8. Odluke 93/389/EEZ, člankom 9. Odluke 280/2004/EZ i člankom 26. Uredbe (EU) br. 525/2013. Upućivanja na odbor osnovan u skladu s tim pravnim aktima tumače se kao upućivanja na odbor uspostavljen ovom Uredbom.</p> <p>3. Kod upućivanja na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>	<p>2. Ovim Odborom zamjenjuje se odbor osnovan člankom 8. Odluke 93/389/EEZ, člankom 9. Odluke 280/2004/EZ i člankom 26. Uredbe (EU) br. 525/2013. Upućivanja na odbor osnovan u skladu s tim pravnim aktima tumače se kao upućivanja na odbor uspostavljen ovom Uredbom.</p> <p>3. Kod upućivanja na ovaj članak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>4. <i>Odbor regija predlaže jednog člana Odbora za energetsku uniju koji na institucijskoj razini predstavlja lokalne i regionalne vlasti iz cijelog EU-a.</i></p>

Obrazloženje

Politički predstavnici na visokoj razini Europske unije i Europskog parlamenta u više su navrata prepoznali ključnu ulogu lokalnih i regionalnih vlasti u politikama energetske unije.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA (CoR)

Glavni ciljevi i ciljane skupine

- ponavlja svoj poziv za postizanje ambicioznijih ciljeva energetske učinkovitosti na razini EU-a od 40 % do 2030. godine te udjelom obnovljivih izvora energije od 40 % na razini EU-a također do 2030. godine;
- podržava tri glavna cilja paketa za čistu energiju za sve Europljane: 1) stavljanje energetske učinkovitosti na prvo mjesto, 2) postizanje globalnog vodstva u obnovljivim izvorima energije i 3) pružanje poštenih uvjeta za potrošače; međutim, izražava žaljenje što ti ciljevi nisu u potpunosti provedivi uz pomoć popratnog zakonodavstva i nezakonodavnih inicijativa i što se ne posvećuje dovoljno pažnje smanjenju faktora ovisnosti o uvozu u kojem se odražava udio svih domaćih izvora čiste energije (obnovljive i konvencionalne) u kombinaciji izvora energije;
- u tom kontekstu, poziva Europsku komisiju da uvede energetsku učinkovitost u prvom redu time što će energetsku učinkovitost okarakterizirati kao infrastrukturni prioritet te osigurati da se javne subvencije i mehanizmi finansijske potpore u korist energetske učinkovitosti smatraju kapitalnom potrošnjom, što bi unaprijedilo sigurnost i izvjesnost sustava energetske učinkovitosti. Time bi se odredila jasna politika zaštite proračuna i poticanja konkurentnosti Europe;
- pozdravlja prijedloge za uspostavu regulatornog okvira za upravljanje Energetskom unijom koji pojednostavljuje i integrira postojeće planiranje, izvješćivanje i praćenje obveza na području energije i klime te poziva države članice i Komisiju da uključe lokalne i regionalne vlasti u ovaj politički proces upravljanja;

Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije u velikoj mjeri ovise o decentraliziranom djelovanju

- naglašava i ističe važnu ulogu lokalnih i regionalnih razina upravljanja u pružanju strateškog vodstva na razini najbližoj potrošačima, upravljanju decentraliziranim proizvodnjom energije, poticanju odgovarajućih uvjeta za ulaganje, kao i povezivanju energetskih i klimatskih politika sa stambenim politikama, politikama energetskog siromaštva, prometa, ekonomskog razvoja te korištenja zemljišta ili prostornog planiranja;

- ukazuje na vodeću ulogu lokalnih i regionalnih vlasti u provedbi energetskih politika, pronalaženju instrumenata za financiranje energetskih projekata, posebice onih koji ulažu u obnovljive izvore energije, te u promociji modela održive potrošnje energije kao i primjera dobre prakse među potrošačima;

7. upozorava da službeno nepriznavanje vodeće uloge lokalnih i regionalnih vlasti u provedbi energetskih politika u Energetskoj uniji ugrožava ispunjenje zacrtanih europskih i nacionalnih energetskih i klimatskih ciljeva;

8. ističe da bi proces izrade nacionalnih energetskih i klimatskih planova trebale obilježavati transparentnost i odgovornost kako bi lokalni akteri, poduzeća i drugi dionici znali što mogu očekivati od nacionalnih vlada, a posebice na koji će se način osigurati izvršavanje obveza i koje će se mjere poduzeti ako se nacionalni planovi ne pokažu dostatnima za ispunjavanje ciljeva na razini EU-a;

9. pozdravlja priznanje Europske komisije da se čista energetska tranzicija neće dogoditi bez djelovanja više zainteresiranih strana iz civilnog društva te regionalnih i lokalnih razina vlasti te stoga poziva države članice na ispravno uključivanje gradova i regija u raspravu o energetskoj tranziciji, posebno u kontekstu integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova kako bi oni mogli adekvatno reagirati na potrebe različitih područja;

10. smatra, međutim, da – bez obzira na razne ustavne aranžmane svake od država članica Europske unije – u prijedlozima upravljanja ne postoji specifična referenca o institucionalnoj ulozi regionalnih i lokalnih razina, a kamoli drugih zainteresiranih strana, osim općeg uvjeta iz članka 10. o javnom savjetovanju, tako da države članice „javnost pravodobno dobije stvarnu priliku za sudjelovanje u izradi nacrta planova...“;

11. predlaže promišljanje o daljnjoj reformi pravila EU-a o državnim potporama na području energije kako bi se poduprlo djelovanje na razini gradova, posebice utvrđivanjem posebnih smjernica za djelovanje na razini gradova, u cilju pojednostavljenja postojećeg okvira i omogućavanjem posebnih izuzeća za energetske projekte naknadne ugradnje u gradskim i socijalnim stanovima kako bi se riješio problem energetskog siromaštva. Stoga je potrebno osigurati da se u idućem okviru koji će stupiti na snagu 2020. otpornost gradova i energetska tranzicija definiraju kao prioritet;

12. poziva Europsku komisiju i nacionalne vlade da pojačaju suradnju s lokalnim i regionalnim dionicima te posebice s njihovim lokalnim i regionalnim agencijama za energiju, na području oblikovanja budućih energetskih i klimatskih planova na nacionalnoj razini te da se time pomaknu s politike djelovanja nekolicine, na politiku djelovanja sviju;

13. naglašava da su mnogi uspješni projekti korištenja obnovljive energije također inicirani i razvijeni na razini lokalne zajednice, u suradnji s malim i srednjim poduzećima, nevladinim i društvenim organizacijama uz ulaganja od strane pojedinaca u obnovljive izvore električne i toplinske energije;

14. ističe da su mnogi drugi ključni akteri na području energetske učinkovitosti i obnovljive energije aktivni na lokalnoj razini, uključujući mala i srednja poduzeća, nevladine udruge i društvene organizacije;

15. naglašava potrebu za uključivanjem lokalnih aktera u pružanje podrške nacionalnoj vladu u izgradnji niza projekata u okviru EFSU-a usmjerenih na budućnost kojima se doprinosi ostvarenju europskih klimatskih i energetskih ciljeva. Novootvoreni Europski savjetodavni centar za ulaganja treba osigurati ubrzani postupak pružanja podrške gradovima koji su se obvezali na razvoj projekata s niskom razinom ugljika;

16. poziva na uspostavu dodatnih ciljanih programa tehničke pomoći kao što su JASPERS i ELENA Europske investicijske banke, potrebnih za pružanje potpore gradovima i regijama u osiguravanju ulaganja za provedbu ambicioznih projekata – kroz potporu razvoju velikog portfelja projekata za ulaganje i objedinjavanje malih i široko rasprostranjenih niskougljičnih projekata;

Pojednostavljenje i integracija planiranja i izvješćivanja moraju se graditi na postojećim lokalnim i regionalnim planovima

17. ističe da upravljanje Energetskom zajednicom EU-a treba imati za cilj „pojednostavljenje i integraciju“ planiranja u praksi, i da u tom kontekstu, praćenje i izvješćivanje podrazumijeva stvaranje učinkovite veze sa postojećim inicijativama;

18. naglašava potrebu uspostave učinkovite koordinacije između nacionalne razine te lokalne i regionalne razine putem planiranja, postupka provedbe i izvješćivanja na području klimatske i energetske politike. To bi moglo pomoći u izbjegavanju nepotrebnih administrativnih opterećenja i odgovoriti na zahtjeve za bolju izradu propisa;

19. ističe da jedinicama lokalne i regionalne samouprave u prvom planu već jest djelovanje na području ublažavanja klimatskih promjena i prilagođavanja tim promjenama i da su mnoge od njih već razvile strategije, akcijske planove i procedure praćenja, na primjer (ali ne isključivo) unutar okvira koji definira inicijativa Sporazuma gradonačelnika i koji sadrži više od 5 679 akcijskih planova za energetski održiv razvitak gradova;

20. naglašava učinkovito povezivanje nacionalnih planova i ciljeva sa ciljevima na lokalnoj i regionalnoj razini koji moraju biti utemeljeni na realnim i usuglašenim doprinosima različitih regija i sektora;

21. ističe da sudjelovanje ne podrazumijeva samosavjetovanje, već i aktivnu ulogu u pokretanju i osmišljavanju konkretnih akcija;

Da bi bila učinkovito, upravljanje energetskom unijom mora biti višerazinsko

22. izražava žaljenje zbog toga što trenutačne preporuke za upravljanje energetskom unijom ne sadržavaju dovoljno jasan koncept višerazinskog upravljanja te stoga poziva vlade država članica da uspostave platforme za dijalog o energiji kako bi se sve razine vlasti i uprave i svi relevantni dionici uključili u osmišljavanje nacionalnih klimatskih planova, njihovo praćenje i izvješćivanje o njima te da, uz pomoć Europske komisije, organiziraju razmjenu među raznim nacionalnim dijalozima o energiji kako bi se osigurala dosljednost i rješavanje prekograničnih problema;

23. ističe da učinkovito višerazinsko upravljanje ima i višestruke prednosti – angažman građana i industrije u dijeljenju odgovornosti za akcije vezane uz klimatske promjene produbljuje njihovo vlasništvo nad procesom i stvara veće izglede za uspjeh jer, što je upravljanje vidljivije, to se više povećava osjećaj odgovornosti građana;

24. naglašava da se članak 11. (o regionalnoj suradnji) Prijedloga referira samo na suradnju između zemalja članica, a ne na suradnju između podnacionalnih razine upravljanja unutar ili između pojedinačnih država članica; poziva države članice i Europsku komisiju da također osiguraju odgovarajuću potporu suradnji između podnacionalnih razine vlasti, posebice prekograničnoj suradnji, u cilju usklađivanja aktivnosti kako bi se ostvarili integrirani nacionalni planovi na području klime i energije.

25. poziva Europsku komisiju da u dokumente namijenjene nacionalnim vladama koji sadrže smjernice za izvješćivanje o nacionalnim energetskim politikama i njihovo planiranje, uključi poglavje o višerazinskoj suradnji;

Djelovanje potrošača zahtjeva i prave pokretače/nositelje direktiva i učinkovitu potporu

26. ponavlja poziv Europskoj uniji i državama članicama za uspostavljanje regulatornih okvira koji bi bili profitabilni i za energetske potrošače i za proizvođače-potrošače (eng. prosumers) te ostale energetske dobavljače koji aktivno sudjeluju na maloprodajnom energetskom tržištu; također ističe da decentralizirana i vlastita proizvodnja na temelju obnovljivih izvora energije energetskim sustavima pruža brojne koristi (smanjena potreba za infrastrukturom za prijenos i njezinim održavanjem, veća otpornost i fleksibilnost) te da se te koristi trebaju održavati u poštenoj cijeni viška energije dobivene iz takvih sustava, kojom se opskrbљuje mreža;

27. ističe da savjetodavne usluge moraju biti stručne, da ih treba na dobar način priopćavati i da trebaju biti dostupne u odgovarajućoj formi, mediju i na lokaciji ciljane skupine te pokrivati tehničke, finansijske i praktične aspekte preuzimanja niskougljične tehnologije;

28. naglašava da politike za upravljanje energijom moraju potrošačima omogućiti kontrolu nad vlastitom potrošnjom kako bi mogli aktivno sudjelovati na tržištu i imati koristi od učinkovitih i primjerenih mehanizama zaštite potrošača; to je posebice važno za borbu protiv energetskog siromaštva; OR stoga poziva na razvoj zajedničke definicije energetskog

siromaštva na razini EU-a i na donošenje skupa konkretnih prijedloga politika namijenjenih najranjivijim potrošačima kako bi ih se zaštitilo od neopravdanog isključivanja, dalo prioritet mjerama energetske učinkovitosti od kojih oni imaju korist i osmisile njima prilagođene informacije;

Potpore energetskim inovacijama u tranziciji ka ekonomiji s niskom razinom ugljika

29. pozdravlja naglasak koji je u Komunikaciji Komisije COM (2016) 763 o ubrzavanju inovacija u području čiste energije stavljen na dva ključna politička prioriteta: izgradnju otporne energetske unije s naprednom politikom borbe protiv klimatskih promjena i davanje novog poticaja radnim mjestima, rastu i investicijama;

30. poziva na poslovno okruženje i postupke pogodne za inovacije i ulaganja s ciljanim signalima, politikama, standardima i propisima podržanim finansijskim instrumentima koji koriste javna sredstva da omoguće privatna ulaganja (i, gdje je relevantno, pomoći za smanjenje rizika);

31. Odbor regija ponavlja važnost kreiranja energetske politike u uskoj sinergiji s istraživačkim i inovacijskim politikama Europske unije; naglašava da se inovacije na području energije iz obnovljivih izvora, održive mobilnosti, modernizacije postojeće energetske infrastrukture, izgradnje pametnih elektrana, „hvatanja“ ugljika i skladištenja energije trebaju i dalje promicati na lokalnoj razini; stoga poziva Komisiju da posebno osigura bolju podršku inovativnim projektima koji bi najudaljenija područja mogli pretvoriti u istinske laboratorije energetske tranzicije;

32. smatra da, s obzirom na inovacije na području čiste energije, izgradnja partnerstava među lokalnim vlastima u inicijativama za pametne gradove ima ključnu ulogu u integraciji područja poput štednje energije u gradskom prijevozu, međuregionalne komunikacijske strategije, suradnje na području novih tehnologija za pohranu i pametne javne zgrade. Bolja sinergija između Europskih strukturnih i inovacijskih fondova i Europskih fondova za strateška ulaganja od presudne je važnosti za provedbu prekograničnih projekata na području održive energije;

33. pozdravlja naglasak koji se stavlja na otvorene inovacije i otvorene znanosti kako bi se malim i srednjim poduzećima i civilnom društvu pružila mogućnost da napreduju na temelju novih spoznaja;

34. naglašava što hitniju potrebu odustajanja od izravnih ili neizravnih potpora za upotrebu fosilnih goriva (uključujući potpore nekih država članica) jer one prikrivaju pravi društveni i okolišni trošak takvih goriva, a njihove cijene na umjetan način održavaju na niskoj razini, čime stvaraju prepreke inovacijama na području čiste energije;

35. podupire predloženu uporabu propisa za ubrzanje i nastanak inovativnih niskougljičnih tehnologija i njihov učinkoviti razmjestej. Za prelazak na niskougljično gospodarstvo potrebna su ulaganja u pametne sustave grijanja i hlađenja, u povećanje energetske učinkovitosti u industriji, zgradarstvu i prometu te sufinanciranje projekata koji ulažu u obnovljive izvore energije;

36. naglašava činjenicu da upravljanje energetskom unijom mora pružiti poticajni okvir za postizanje ciljeva, primjerice lakiši pristup javno-privatnom partnerstvu u cilju ubrzane provedbe projekata, smanjenje birokracije i preispitivanje mogućih prepreka za lokalne i regionalne vlasti te pružanje sigurnosti i predvidljivosti za ulagače;

37. podupire predloženu upotrebu javne nabave kao snažnog instrumenta za pomoći pri stvaranju tržišta za nisko ugljične tehnologije.

Supsidijarnost i proporcionalnost

38. OR smatra da Prijedlog uredbe ne izaziva zabrinutost u pogledu usklađenosti s načelom supsidijarnosti. Međutim, izaziva zabrinutost u pogledu usklađenosti s načelom proporcionalnosti jer je ocijenjeno da je predloženi sustav upravljanja isuvise složen i detaljan te da nameće prekratke vremenske razmake za izvješćivanje. OR smatra da bi bilo bolje kad bi se sustav upravljanja uveo direktivom umjesto uredbom jer bi se time omogućilo primjereni uključivanje regionalnih vlasti u federalno uređenim zemljama.

Bruxelles, 13. srpnja 2017.

*Predsjednik
Europskog odbora regija*

Markku MARKKULA